

ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ФОРМА УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМИ ЗМІНАМИ

Василенко Ю.В. (Полтава)

Програмно-цільове управління являє собою форму стратегічного управління, яке орієнтовано на якісні перетворення соціальних відносин, тобто на розвиток. Особливість даної форми управління полягає в тому, що за її допомогою здійснюється конкретний цілеспрямований вплив на соціальні системи. Перевага такого впливу у тому, що для господарюючих суб'єктів розширюється ступінь свободи, а для керуючої підсистеми створюються передумови підвищення ефективності рішень що приймаються.[3]

Програмно-цільове управління відрізняється від традиційного також тим, що його стрижнем є стратегічні цілі. Саме вони визначають логіку процесу управління, вибір організаційних форм та методів управлінського впливу. Виходячи з цього у системі управління повинен існувати механізм наукового обґрунтування, прийняття та реалізації цілей соціального розвитку. Суттєві зміни у функції управління вносить прийняття за основу стратегічних цілей соціального розвитку.[5] Функція координації та функція організації поступово з'єднуються, утворюючи нову функцію інтеграції, для якої характерні новий порядок розподілення повноважень та відповідальності, а також відмінна від традиційної структура компетенції. Компетенція між органами програмного управління розподілена таким чином, що ні один її елемент не є повністю незалежним. [4] В моделі програмно-цільового управління присутній новий елемент – програмування, який повинен бути органічно вбудований у систему традиційних методів та технологій управління. За змістом соціальне програмування являє собою постановку управлінської задачі, виходячи з аналізу цілей розвитку системи та реальної ситуації; її поділ на підцілі; виявлення протиріч між ними; виявлення пріоритетів у сукупності задач; визначення ведучої ланки; визначення умов та обмежень на вирішення комплексу сформульованих задач; вибір оптимального варіанту рішення; формування відповідного організаційно-економічного механізму на оцінку очікуваних наслідків від практичного впровадження обраного варіанту дій. За формою соціальне програмування – це обґрунтування, прийняття та реалізація цільових управлінських рішень і насамперед цільових комплексних програм.

Програмування – це нова соціальна функція, за допомогою якої суспільство та його структурні елементи реалізують мету свого розвитку. Воно задіює суспільні сили та призводить до соціальних змін, сприяє росту соціальної інтеграції за допомогою цілеспрямованого розв'язання протиріч у інтересах різних соціальних груп. [6]

У системі управління соціальне програмування виконує функції узгодження інтересів соціальних об'єктів, концентрації ресурсів та координування діяльності для досягнення спільних результатів, пошуку найбільш ефективних способів реалізації намічених соціальних цілей, розстановки соціально-політичних пріоритетів у роботі органів управління різних рівнів. Виступає як управлінська технологія з одного боку, та як метод цільового управління з іншого. [2]

Як управлінська технологія соціальне програмування являє собою форму застосування системи фундаментальних знань про суспільство, закони його розвитку для вирішення конкретних задач у соціальній сфері. При цьому найбільший інтерес являють собою закономірності та механізми постановки цілей діяльності у суспільстві, пізнання яких дає можливість модулювати майбутнє.[1]

Як метод цільового управління програмування являє собою сукупність взаємопов'язаних, узгоджених прийомів, засобів цілеспрямованого впливу суб'єкта на об'єкт управління для досягнення намічених результатів. До їх числа відносять різні форми координації діяльності; певні способи концентрації, розподілення та перерозподілу наявних ресурсів; економічне стимулювання; різнобічна підтримка ініціатив, які спрямовані на розвиток інтеграційних процесів у суспільстві; формування позитивної мотивації сумісної діяльності, яка орієнтована на досягнення спільних результатів; прийоми та способи організаційного проектування та інші.

Література

1. Василенко В.О. Стратегічне управління підприємством : Навч. посібник / В. О. Василенко, Т. І. Ткаченко. – [2-е вид.]. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 400с.
2. Клиланд Д., Кинг В. Системный анализ и целевое управление. Пер. с англ. – М.: Наука, 2000.
3. Луков, В. А Социальное проектирование : учеб. пособие / В. А.Луков. – 7-е изд. – М. : Флинт, 2007. – 240 с.
4. Осовська Г.В. Стратегічний менеджмент : навч. посібник / Осовська Г. В., Пещук О. Л., Жалінська І. В. / К. : Кондор, 2003. – 196 с.
5. Пастухова В.В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність: монографія. / Валентина Володимирівна Пастухова. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 302 с.
6. Сас Н.Н. Еволюційний і революційний підходи до розвитку соціальних змін// Інноваційний розвиток середовища життєдіяльності людини. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Полтава 2008. – С.146-151.

РОЛЬ ДИРЕКТОРА ШКОЛИ В УПРАВЛІННІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКОМ «ШКОЛА-РОДИНА»

Величко Т.С. (Полтава)

Сучасна система управління навчальним закладом вимагає від директора високого професіоналізму, володіння менеджментом, уміння використовувати принципи й функції управління. Формування людини – складний процес, який здійснюється як у результат цілеспрямованого виховання сім'ї, школи, вулиці, так і під впливом різноманітних факторів. Визначальну роль у становленні особистості відіграє саме школа, як основний соціальний інститут, оскільки саме в стінах школи у дитині закладаються усі цілісні орієнтації, засвоюються основні соціальні відносини і норми, формується соціальна поведінка. У вихованні і становленні людини беруть участь сім'я, громадські організації, дитячі об'єднання. Тому школа обов'язково повинна враховувати особливості виховного впливу різноманітних навколишніх факторів, встановлювати оптимальну взаємодію із соціумом, та створювати цілісний виховний простір.

Проблеми взаємодії директора школи із батьками учнів присвячені численні дослідження у галузі педагогіки та психології. Так К. Ушинський, П. Лесгафт, П. Каптерев, Б. Ленський, розглядали зміст цього процесу, його структуру та закономірності. А. Макаренко, Н. Крупська, С. Шацький, П.